

[Bindslev.]

ligvis blive uundgaelig. Denne tredje Vej er at lade det kongelige Teater gaa over til Privatdrift.“

Med andre Ord, vi skal gøre os klart, at den 5-aarige Prøvetid, der efter dette Lovforslag gives den nye Dobbeltscene, og som lænkes fast til Beløbet 750 000 Kr., vil blive afgørende for det kongelige Teaters fremtidige Skæbne som Statsscene, og man kan ikke benægte, at dette Synspunkt er blevet yderligere skærpet ved de Betragtninger, som det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit gjorde gældende, oven i Købet paa sit Partis Vegne — det ærede Medlem understregede, at det var paa Partiets Vegne —, at hvis dette her ikke gik, vilde Partiet Venstre gaa ind for den Tanke, at det kongelige Teater maatte overlades til Privatdrift.

Det er altsaa det kongelige Teaters Skæbnetime, vi nu staar overfor. Teatrets Skæbne bindes til dette Forslag, bindes til den Mand, som ingen af os aner hvem bliver, og bindes til Tallet 750 000 Kr. Jeg for mit Vedkommende ønsker ikke, at der skal spilles Hasard med det kongelige Teaters Skæbne, men det, der sker, er i Virkeligheden efter mit Skøn, at man sætter alt ind paa eet Kort, og jeg kan tilføje: endda et Kort, som ikke har stor Chance for at give Gevinst. Det kongelige Teater maa ikke miste sin Stilling som Statsscene, thi heri ligger Teatrets uvurderlige Betydning. Hvad vil det nemlig sige, at det kongelige Teater er en Kulturfaktor? Vi har tumlet med dette Ord nu saa mange Gange, at vi efterhaanden har glemt den dybe Betydning, der ligger i det. Der ligger heri langt, langt mere, end man er tilbøjelig til at tro, langt mere end Summen af enkelte Præstationer af fremragende Skuespilkunstnere, langt mere end Summen af de dramatiske Indsatser paa de enkelte Aftner eller i de enkelte Sæsoner; fra det kongelige Teater udstraaler der en Kulturrigdom til hele Nationen, ogsaa til dem, der aldrig sætter deres Ben der, her værnes der om Kontinuiteten i dansk Litteratur, her forvaltes de rige Traditioner fra tidligere Slægter — og i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har jeg stor Respekt for Traditionerne og tror, det er sikrere at bygge paa Traditionernes Grund end paa de svævende graa Teorier —, her genspejles Fortiden, vort Folks Liv i svundne Tider, her præges Nutidens Liv i et ejendommeligt Vekselvirkningsforhold mellem Kunst og Liv, og her dyrkes og forædles det danske Sprog, som det allerede

er blevet sagt. En Privatscene er ikke i Stand til paa samme Maade at varetage disse Opgaver. Med al Respekt for, hvad der ydes af god Kunst paa vore Privatscener, vil dog det forretningsmæssige Princip, der ligger til Grund og *maa* ligge til Grund for disse Scener, føre til, at den Opgave, som netop er Statsscenens, bliver trængt i Baggrunden og bliver noget underordnet i Forhold til det økonomiske.

En Statsscene skal ikke kunne *betale sig*. Det er naivt at tro, at den kan det og endda være sin Opgave tro. Ser man f. Eks. paa en Statsscene som Nationalteatret i Oslo, der drives med et mindre Statstilskud, saa er det aabenbart for dem, der har en lille Smule Indsigt i disse Forhold, at det vilde være ganske utilfredsstillende, hvis det kongelige Teater vilde blive ledet efter de samme Principper. Thi vel ser vi megen og ypperlig Kunst paa Nationalteatret i Oslo, men vi ser ogsaa, at det ofte maa ty til Opførelse af i bedste Fald ligegyldige Farcer for at faa det hele til at løbe rundt. Det vilde være en Ulykke, hvis vor Nationalscene skulde ledes efter samme Princip. Netop deri, at Teatret ikke behøver at gribe til den Slags Ting, er der gemt en rig Kulturværdi; at det undertiden har været lige paa Grænsen til at gøre det, er en Sag for sig, det har været et Misgreb af Teaterledelsen, Teatret har ikke *behøvet* at gøre det, og det skal heller aldrig behøve det. Det vil være en Ulykke den Dag, vi naar dertil.

Man vil af disse Synspunkter forstaa min Ængstelse for at lænke Statsscenens Skæbne til den mere eller mindre sikre Succes af Tallet 750 000 Kr. i Hænderne paa en Mand; hvis Navn og Muligheder vi ikke kender. Det er muligt, at 750 000 Kr. passer, maaske ligger det passende Tal lavere, maaske ligger det højere — i Virkeligheden er der ingen af os, der ved det. Den højtærede Minister har i sit Gensvar henvist til det Budget, som blev forelagt det Folketingsudvalg, der havde at gøre med det kongelige Teaters Bygningsforhold, og dette Budget, som findes i Tillæg B for det paa-gældende Aar, 1927—28, regner ganske vist med et Tilskud paa 854 000 Kr. Men nu er der jo det at sige, at et Budget kan man altid stille op, og passer det ikke paa den ene Led, filer man lidt paa den anden, og saa faar man hurtigt Budgettet til at balancere. Det er i og for sig ingen Kunst, men Hovedsagen er at opstille et Budget, som er *overbevisende*. Og dette Budget er i ingen Henseende overbevisende, fordi man nemlig opererer med Forhold, som ingen har nogen Erfaring for paa væsentlige Omraader. Man